LUNDS UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

ÄSVD02, Svenska 2, 15 högskolepoäng

Swedish 2, 15 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2016-12-14 och senast reviderad 2026-09-10 av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna (U 2026/532). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2026-09-13 och gäller från och med vårterminen 2027.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i ämneslärarutbildningen vid Lunds universitet.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde	*Fördjupning*
-	G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för hur kursens innehåll kan omsättas och anpassas i ett didaktisk perspektiv till olika målgrupper i skolan och i gymnasiet,
- övergripande kunna redogöra för samband mellan språk och samhälle med fokus på individen,
- övergripande kunna redogöra för språklagstiftningen i Sverige och ge exempel på centrala frågor som rör språkförhållanden i Sverige och Norden med fokus på huvudspråk och minoritetsspråk,
- kunna resonera om språkpolitik och språkvårdsfrågor och dess relevans för skolan,

- på ett övergripande sätt kunna redogöra för och diskutera hur social, språklig och kulturell tillhörighet kan påverka individens möjligheter att tillgodogöra sig skolämnen,
- kunna ge exempel på hur språk används som medel för att signalera grupptillhörighet och makt,
- övergripande kunna redogöra för några centrala verk och utvecklingslinjer inom barn- och ungdomslitteraturen i ett nationellt och internationellt perspektiv samt för barn- och ungdomslitteraturens grundläggande former,
- på ett fördjupat sätt kunna redogöra för relevanta litteraturvetenskapliga frågeställningar och begrepp och sätta in barn- och ungdomslitteraturen i historiska och estetiska kontexter,

Färdighet och förmåga

- kunna analysera, tolka och skriftligt och muntligt kunna resonera om barn- och ungdomslitterära texter och deras funktioner i skiftande sammanhang, såsom estetiska, genremässiga, sociala, genusmässiga och ideologiska,
- i anslutning till centralt innehåll inom svenskämnets kursplaner kunna synliggöra och diskutera jämställdhetsperspektiv, diskriminering och kulturell mångfald,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna diskutera och förhålla sig till språksociologiska aspekter angående klass, genus och etnicitet utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt,
- vid val av innehåll och arbetsformer i skolan kunna ta ställning till sociala, språkliga och genusbetingade faktorers betydelse för elevers lärande,
- övergripande kunna resonera om skolans roll som förmedlare av kunskap om språksociologiska faktorer,
- kunna förhålla sig till läsarteori, literacybegrepp och ett vidgat språk- och textbegrepp samt kunna diskutera de didaktiska konsekvenserna av dessa synsätt,
- kunna problematisera språkliga och litterära företeelser inom barn- och ungdomslitteraturen i en föränderlig värld, ur vuxenperspektiv, ur läsarperspektiv samt i relation till skolans värdegrund.

Kursens innehåll

Delkurs 1. Språksociologi – i teori och praktik, 7,5 hp

Kursen är både teoretisk och praktiskt didaktisk.

Kursen beskriver hur samhällets och språkets förändring och utveckling ömsesidigt men inte okomplicerat påverkar varandra. Med utgångspunkt i skolverksamhetens praktik diskuteras faktorer som klass, genus och etnicitet och deras betydelse för språkutveckling och identitetsskapande. I detta sammanhang aktualiseras begrepp som sociolekt, genderlekt och etnolekt men även dialekt. Maktstrukturer och andra språksociologiska påverkansfaktorer problematiseras i form av kritisk analys, med hjälp av språksociologisk metod och begreppsbildning. I kursen diskuteras också hur det är möjligt att didaktiskt omsätta kursens innehåll i tänkta undervisningssituationer.

Delkurs 2. Ungdomars läsning, 7,5 hp

Syftet med delkursen är att studenterna ska skaffa sig kunskap om viktiga drag i barn- och ungdomslitteraturens utveckling, samtidigt som möjligheterna att läsa texter tematiskt beaktas i texturval och textstudier. Fortsatta diskussioner förs kring skolans litteraturundervisning, varvid ungdomslitteraturens roll i svenskundervisningen särskilt uppmärksammas. Läsarteoretiska resonemang lyfts fram; återkommande diskuteras relationen mellan författare och textläsare och då också unga läsares syn på och bruk av fiktion. Därvid aktualiseras literacybegreppet åter liksom det vidgade språk- och textbegreppet. Delkursen fördjupar även i övrigt resonemangen kring litteraturdidaktiska och litteraturvetenskapliga frågeställningar, och studenten får därvid tillfälle att ytterligare utveckla sin kunskap om relevant terminologi, teori och metod.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, workshoppar, gruppdiskussioner och övningar såväl enskilt som i grupp.
På delkursen Språksociologi ingår 1–3 obligatoriska seminarier. Utebliven närvaro kompenseras med skriftliga inlämningsuppgifter.

Kursens examination

Delkurs 1 Språksociologi (7,5 hp) examineras genom en språksociologisk undersökning, som redovisas muntligt och skriftligt, samt en avslutande skriftlig salstentamen.

Delkurs 2 Ungdomars läsning (7,5 hp) examineras dels genom en salstentamen på den obligatoriska litteraturen, dels genom en valbar fördjupningsuppgift som redovisas muntligt vid ett seminarium.

Om det vid omtentamen inte är möjligt att genomföra ordinarie examinationsform kan denna frångås om det är förenligt med kursmålen.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
För betyget Godkänd på hela kursen krävs minst betyget Godkänd på båda delkurser.
För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänd på båda delkurser.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs minst 15 hp från kursen ÄSVD01, Svenska 1, eller motsvarande kunskaper.

Övrigt

- Kursen ges vid Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.

- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.
- Delkursernas namn på engelska:

1. Sociolinguistics
2. Literature for Adolescents